

КРЕДИТНА ПОЛІТИКА ТА АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ КРЕДИТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. На сучасному етапі економічного розвитку одним з важливих шляхів виходу України із кризового стану є удосконалення та подальший розвиток банківського кредитування. Підвищення ефективності банківського сектору країни – одна з актуальних, гострих і складних проблем, яка є на сьогодні. Адже в умовах сьогодення банківські установи дещо уповільнили свою діяльність на ринку кредитування, що є безумовним наслідком економічних та політичних процесів, які похитнули економіку не тільки нашої держави. Також за останній час змінилися умови по розрахунку кредитного ризику, що так чи інакше вплине на обсяг та якість кредитування юридичних осіб. Для реалізації ефективної кредитної діяльності банки створюють свою внутрішню кредитну політику. Кредитна політика банку – це один із важливих інструментів, що не дає можливості допустити банківські ризики. Використання положень кредитної політики дає право банку розробити такий кредитний портфель, який сприятиме досягненню поставлених цілей у банківській діяльності, а саме: контролю за управлінням ризиками, прибутковості банку та дотримання усіх вимог законів щодо сфери банку.

Аналіз останніх досліджень. У науковій економічній літературі багато праць присвячено дослідженню питань, що пов'язані з формуванням та використанням кредитної політики банку. Серед них: І. Гуцал, У. Владичин, О. Вовчак [1], Г. Панова, Н. Антіпова, О. Любар, О. Дзюблюк, М. Новосельцева, І. Карбівничий, В. Вовк, Р. Коцовська, Н. Островська.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на численні наукові дослідження аспектів банківського кредитування, досить багато проблем так і залишаються невирішеними. Зокрема, постає питання пошуку нових напрямів розвитку ринку банківських кредитів в умовах політичної та економічної нестабільності. Тому, незважаючи на постійно динамічний розвиток ринку, ця тема потребує додаткового вивчення, оскільки з'являються нові умови та правила кредитування економічних суб'єктів та юридичних осіб у тому числі.

Метою статті є аналіз сучасного стану кредитного ринку України та визначення особливостей кредитної політики банківських установ.

Виклад основного матеріалу. Організація ефективної кредитної діяльності у сучасних нестабільних умовах господарювання відбувається завдяки виваженій кредитній політиці банку. Значення кредитної політики у функціонуванні банку досить значне, вона формує умови, принцип, правила кредитування, окреслює підходи до реалізації процесу кредитування та його контролю. Одним із головних завдань кредитної політики є контроль та зниження кредитного ризику у процесі банківської діяльності. Слід зазначити, що серед науковців існують певні дискусії щодо визначень суті поняття «кредитна політика». Так на офіційному сайті Асоціації українських банків кредитна політика банку визначена як «стратегія і тактика банку щодо залучення коштів та спрямування їх на кредитування клієнтів банку (позичальників) на основі принципів: поворотності; терміновості; диференційованості; забезпеченості; платності» [2]. У світі енциклопедій кредитна політика – це «сукупність факторів, документів і дій, що визначають розвиток комерційного банку в сфері кредитування своїх клієнтів. Кредитна політика визначає завдання і пріоритети кредитної діяльності банку, засоби і методи їх реалізації, а також принципи і порядок організації кредитного процесу. Вона створює основу організації кредитної роботи банку відповідно до загальної стратегії його діяльності, будучи необхідною умовою розробки системи документів, що регламентують процес кредитування» [2]. На думку І. Гуцала кредитна політика: «є складовою частиною загальної політики банку, спрямованої на досягнення його стратегічних цілей: дотримання фінансової стійкості, надійності, ліквідності та платоспроможності банку; реалізується через кредитний механізм і пов'язана із раціональною організацією кредитних відносин, їх управлінням та регулюванням для досягнення конкретних цілей окремого комерційного банку» [3]. Як стратегію і тактику банку в галузі кредитування, кредитну політику розглядають У. Владичин, О. Вовчак, Г. Панова. У. Владичин під кредитною політикою розуміє: «стратегію і тактику банку щодо спрямування коштів на кредитування клієнтів банку на основі принципів кредитування» [4], а О. Вовчак – «стратегію і тактику банку щодо залучення коштів та спрямування їх на кредитування клієнтів банку (позичальників) на основі принципів: поверненості, строко-

вості, цільового використання, забезпеченості, платності» [1]. Схожої думки дотримується і Г. Панова, вона розглядає кредитну політику: «у сутнісному аспекті – стратегія й тактика по залученню ресурсів на поворотній основі й інвестування їх у частині кредитування клієнтів банку, а в прикладному – детальний план, програма дій щодо кредитування» [5]. На сьогодні немає і єдиної розробленої кредитної політики для усіх банків. Для реалізації найуспішнішої організації кредитної діяльності кожний банк створює та забезпечує особисту кредитну політику, розуміючи усю множину ризиків. Необхідність розроблення кредитної політики та покладення її в основу діяльності банку зумовлено насамперед тим, що вона дає змогу планувати, регулювати, контролювати, раціонально організовувати взаємовідносини між банком і його клієнтами щодо зворотного руху грошових коштів.

Метою кредитної політики банку є формування оціненого та якісного підходу щодо управління ризиком на рівні кредитного портфеля банку. Також слід відзначити, що згідно із Постановою НБУ № 351 «Про затвердження положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» вимоги до визначення кредитного ризику стали більш суворими – визначення кредитного ризику набуло формалізованого характеру, тобто банки не можуть самостійно оцінювати фінансовий стан або заставу як робили це з початку століття. Усі ці умови, які склалися за останній час позитивно впливають на банківський сектор з точки зору його якості та прозорості, фінансової стійкості у довгостроковий період, але у короткостроковий ми бачимо зниження обсягу кредитування; надлишкову ліквідність банків; труднощі банків з докапіталізацією свого капіталу та інші проблеми, які впливають на об'єми кредитування банками. Один із найважливіших принципів банківської діяльності полягає у тому, що при здійсненні його основної активної операції, банківського кредитування, наданий кредит має бути повернений у чітко обумовлені в кредитному договорі строки.

Стан банківського сектору нормалізувався протягом 2017 р.: майже всі ключові показники роботи фінустанов мали позитивну динаміку. Кількість банків на 01.01.2017 р. склала 93, що майже вдвічі (на 87) менше ніж на 01.01.2014 р. Це пояснюється політикою НБУ щодо очищення банківської системи та ліквідації неплатоспроможних та непрозорих банків України. Споживче кредитування почало стрімко зростати від початку року, корпоративне гривневе кредитування почало відновлюватися у II півріччі (без Приватбанку). У 2018 р. НБУ очікує прискорення корпоративного кредитування. База фондування залишалася стабільною, хоча відсоткові ставки за депозитами знижувалися. Зниження банками депозитних ставок уповільнилося лише наприкінці року через посилення інфляційних очікувань та спричинене цим підвищення облікової ставки НБУ. Фінансовий результат банків залишився від'ємним, проте його зумовили значні збитки лише чотирьох банків. Ключові ризики розвитку сектору – суттєва присутність держави та висока частка непрацюючих кредитів на балансах банків. Додатковий ризик на 2018 р. – можливе погіршення очікувань бізнесу та населення в разі відсутності співпраці з міжнародними фінансовими організаціями (МФО). Протягом 2017 р. з ринку пішло 14 банків (з них 4 реорганізувалися у фінансові компанії, 1 банк приєднався до іншого), на які на початок року припадало 1,7% чистих активів. Частка державних фінустанов у чистих активах зросла на 3.6 в.п. до 54,9%. Частка банків з приватним капіталом зросла завдяки активному кредитуванню та купівлі кількох банків у іноземних власників. Рівень концентрації помірно зріс: на 20 найбільших фінустанов припадає 90,7% чистих активів системи (+1.3 в.п. р/р). З 2016 по 2017 р. чисті активи банків зросли на 6,4% до 1336 млрд грн, найвідчутніше – у IV кварталі (+4,3%). Унаслідок докапіталізації держбанків портфель облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП) по системі збільшився на 107 млрд грн [6]. Водночас обсяги міжбанківських кредитів та коштів у НБУ знизилися на 27 млрд грн. В табл. 1 представлено динаміку основних банківських показників за 2008-2017 рр.

Таблиця 1

Основні показники банківського сектору України за 2008-2017 рр. [6]

Показники	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Кількість діючих банків	181	180	175	175	174	180	145	117	96	82
у т.ч. зі 100% іноземним капіталом	17	18	20	22	22	19	19	17	17	16
Загальні активи (млрд грн)	967	1002	1090	1212	1264	1409	1477	1571	1737	1848
у т.ч. в іноземній валюті	528	489	476	492	503	513	667	800	788	755
Чисті активи	921	880	942	1054	1125	1278	1316	1254	1256	1336
у т.ч. в іноземній валюті	500	426	395	416	450	470	565	582	519	507
Чисті кредити суб'єктам господарювання	453	434	463	530	553	648	710	614	477	458
Чисті кредити фізичним особам	254	203	168	158	133	145	144	96	76	91
Чистий прибуток/збиток	7,2	-38,4	-13,0	-7,7	6,0	1,4	-33,1	-66,6	-159,4	-24,4

Варто зауважити, що незважаючи на зменшення кількості банків та труднощі у їх діяльності, спостерігається незначне збільшення активів банків України у 2017 р. (рис. 1), що дозволяє зробити ви-

сновак про підвищення їх потужності та стабільності. Станом на 1 січня наступного року (табл. 2) частка кредитного портфеля в активах комерційних банків України складає більше половини (70-80%).

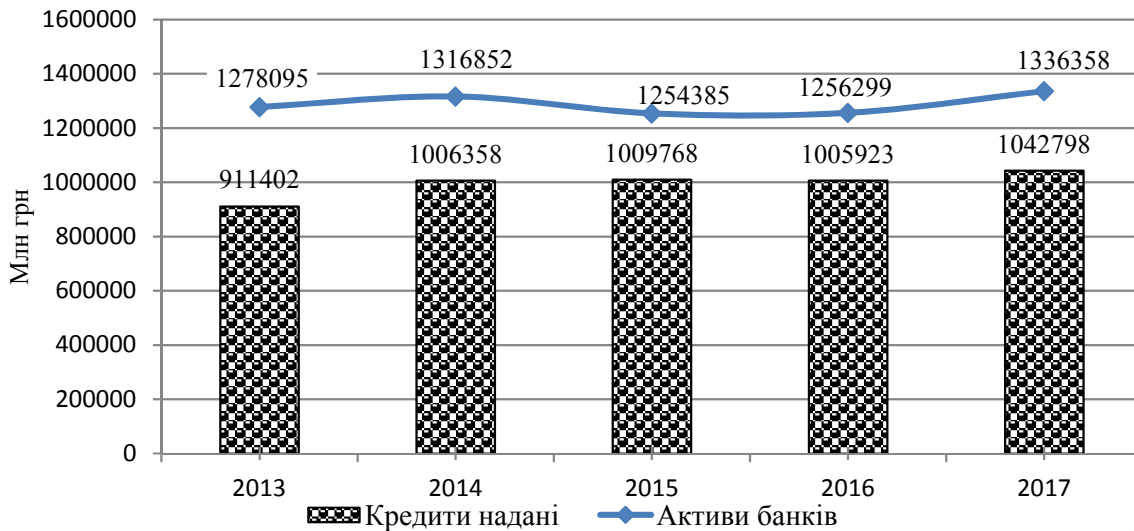

Рисунок. Динаміка показників кредитної діяльності банків за 2013-2017 рр. [7]

Таблиця 2

Частка кредитного портфеля в активах банків України [7]

Показники	2013	2014	2015	2016	2017
Активи, млн грн	1278095	1316852	1254385	1256299	1336358
Кредитний портфель, млн грн	911402	1006358	1009768	1005923	1042798
Частка кредитного портфеля в активах, %	71,31	76,42	80,50	80,07	78,03

У 2017 р. суттєво зросло кредитування населення: приріст чистих кредитів у гривні склав 42%. Драйвером зростання були споживчі позики. Хоча іпотечне кредитування також прискорилося, але списання старих позик призвело до скорочення частки іпотеки у структурі портфеля фізичних осіб. Нове кредитування дозволило всім групам банків, крім Приватбанку, підвищити якість кредитного портфеля за рахунок статистичних ефектів. За II півріччя частка непрацюючих кредитів за системою знизилася на 3,2 в.п. до 54,5%. Без урахування держбанків та банків з державним російським капіталом їхня частка склала 28,4% [8]. Розроблення ефективної системи управління кредитними операціями, а також правильна організація банківського кредитування забезпечує фінансову стабільність і надійність комерційних банків. Саме тому одним із найважливіших завдань управління кредитною діяльністю є формування та аналіз кредитного портфеля комерційних банків. З метою виявлення інтенсивності динаміки кредитної діяльності банківських установ дослідимо її за видами, а саме: кредитування фізичних осіб та кредитування суб'єктів господарювання. За наведеними даними в табл. 3 можна зробити висновок, що сума кредитів, наданих фізичним особам зменшувалася на протязі 2015-2016 рр., причому

найбільше зменшення, -10,43% відбулося саме у 2016 р. Проте на 1 січня 2018 р. їх сума збільшилася порівняно з минулим роком на 8,61%.

Зменшення суми кредитів, наданих фізичним особам, відбулося внаслідок скорочення депозитної бази банків, погіршення платоспроможності кредиторів та зміни курсу валюти. У цей час простежувалися труднощі з обслуговуванням кредитів банківськими установами, особливо в іноземній валюті, через зміну курсу гривні до іноземних валют, зниженням реальної заробітної плати та міграцією [9].

Кредитний портфель фізичних осіб скоротився також внаслідок визнання неплатоспроможними ряду банківських установ, що володіли великими за обсягами кредитними портфелями, в тому числі роздрібними. Впродовж 2013-2017 рр. найбільшу частку (більше 50%) серед кредитів фізичним особам займали споживчі кредити (зокрема «кешові» кредити). На другому місці кредити на придбання, будівництво та реконструкцію нерухомості (від 25 до 40%). Причиною цього є те, що ризики споживчого кредитування менше ризиків при кредитуванні на придбання, будівництво та реконструкцію нерухомості. Обсяг іпотечних кредитів, наданих фізичним особам теж займає вагомую частку в роздрібному кредитному портфелі. В цілому, невисокі темпи

розвитку іпотечного кредитування обумовлені доволі низькими темпами відновлення будівельної галузі, обмеженістю та високою вартістю довгострокового ресурсу, а також невисоким платоспроможним попитом населення на довгострокове кредитування. Скорочення загальної кількості виданих іпотечних кредитів пояснюється низькою існуючих про-

блем таких, як відсутність гарантійних фондів іпотечного страхування, не розуміння населенням процесів іпотечного фінансування, недовіра населення до українських банків, наявність на ринку іпотечного кредитування універсальних банків, адже в багатьох розвинених країнах працюють спеціалізовані [10].

Таблиця 3

Кредити надані банківськими установами за період 2013-2017 рр. [7]

Показники	2013	2014	2015	2016	2017
Кредити надані всього, млн грн	911402	1006358	1009768	1005923	1042798
У т. ч., кредити, надані суб'єктам господарювання, млн грн	698777	802582	830632	847092	870302
Темп приросту кредитів, наданих суб'єктам господарювання, до попереднього періоду, %	0,00	14,86	3,49	1,98	2,74
Частка кредитів, наданих суб'єктам господарювання, у загальній сумі, %	76,67	79,75	82,26	84,21	83,46
У т. ч., кредити, надані фізичним особам, млн грн	167 773	179 040	175 711	157 385	170 938
Темп приросту кредитів, наданих фізичним особам, до попереднього періоду, %	0,00	6,72	-1,86	-10,43	8,61
Частка кредитів, наданих фізичним особам, у загальній сумі, %	18,41	17,79	17,40	15,65	16,39

На відміну від кредитів фізичним особам, сума кредитів суб'єктам господарювання має тенденцію до збільшення (див. табл. 3), але їхній приріст невеликий і складає 2-3,5%. Найбільший приріст таких кредитів на протязі досліджуваного періоду був у 2014 р. порівняно з 2013 р. і складав 14,9%. Комерційні банки охоче працюють з корпоративним сектором (суб'єктами господарювання), пропонуючи їм найрізноманітніші кредити. Підприємці та процвітаючі компанії користуються як цільовими кредитами, так і кредитами на будь-які бізнес-потреби, для підвищення виробництва та виходу на новий рівень економічних відносин [10].

У структурі кредитів, наданих банками України, частка кредитування фізичних осіб зменшується, а юридичних осіб, навпаки, зростає. Найменшого значення досліджуваній показник суми виданих кредитів фізичним особам досяг у 2016 р. (15,65%). Кредитний портфель корпоративного сектору на протязі 2013-2017 рр. представлений переважно коротко- та середньостроковими кредитами в національній валюті нефінансовим корпораціям. За видами економічної діяльності кредитний портфель суб'єктів господарювання був представлений переважно кредитами, наданими представникам виробничої промисловості та оптової і роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів. Обсяг кредитних операцій з представниками сфери будівництва та нерухомості є також вагомим [10]. Кредити, що надані органам державної влади, та кредити, надані небанківським фінансовим уста-

новам, займають невелику частку в загальній сумі всіх наданих кредитів. Причому їх сума протягом 2013-2017 рр. постійно зменшується. Протягом 2017 р. порівняно з 2016 р. сума наданих кредитів, органам державної влади та небанківським фінансовим установам зменшилася більш ніж у 2 рази. Причинами низької кредитної активності банківських установ є високий рівень проблемної заборгованості, високі відсоткові ставки та низька кредитоспроможність більшості позичальників [12].

Ефективна діяльність банків на кредитному ринку є основою складовою фінансової стійкості банківської системи, яка відіграє провідну роль в економіці України на шляху ринкових трансформацій. Протягом 2014-2015 рр. відбувалося зниження загального розміру чистого процентного доходу банків, але вже протягом 2016-2017 рр. відбувся приріст. Зменшення чистого процентного доходу протягом 2014-2015 рр. за кредитними операціями свідчить про негативні тенденції в роботі банків України, та зниження ефективності дій за кредитними операціями. Причинами негативних фінансових результатів банківської діяльності було:

- формування резервів на покриття можливих витрат по активних операціях;
- продаж проблемних кредитів за вартістю, нижчою за балансову;
- зниження доходів від основної діяльності через низьку ділову активність в економіці та в умовах зростання витрат по залучених ресурсах.

Основним завданням, яке стоїть перед банківськими установами, є забезпечення прибутковості, саме тому позитивні фінансові результати діяльності банків є основним показником ефективності їх роботи та індикатором фінансової надійності банківської системи України. Отже, на результат діяльності банків значною мірою впливають економічні перетворення в Україні.

Висновки. Проаналізувавши сучасний стан кредитування фізичних та юридичних осіб, було виявлено основні тенденції його розвитку, такі як зменшення частки кредитів, наданих фізичним особам, у загальному обсязі кредитування і збільшення частки кредитів наданих суб'єктам підприємництва, переважання споживчих кредитів у структурі кредитів, наданих фізичним особам, а також зменшення іпотечного кредитування. Підводячи підсумки дослідження, можна стверджувати, що розвиток кредитування на сучасному етапі економічного розвитку, в нашій країні, знижується. Зменшується кількість банківських установ та зростають процентні ставки за кредитами. Обсяг кредитного портфеля банків відносно активів збільшується, натомість реальна його величина скорочується, це пов'язано зі зниженням якості кредитного портфеля, що в свою чергу призводить до зниження дохідності кредитних операцій банків та зростання рівня кредитного ризику. Для вирішення цієї проблеми банки повинні більше приділяти уваги підвищенню якості та ефективності управління кредитним портфелем. Банківське кредитування для розвитку потребує досягнення умов макроекономічної стабільності, тому для покращення ситуації в кредитуванні потрібна стабілізація економічних, політичних, соціальних умов та підтримка державою всього банківського сектору.

Література

1. **Вовчак, О.Д., Руцишин Н.М., Андрейків Т.Я.** Кредит і банківська справа [підручник]. Київ: Знання, 2008. 564 с. 2. **Сайт** асоціації українських банків. URL: <http://aub.org.ua/>. 3. **Гуцал І.С.** Дієвість кредитного механізму в економіці України: автореф. дис. д-ра екон. наук: 08.04.01. Київ: Київський національний економічний ун-т, 2004. 25 с. 4. **Владичин У.В.** Банківське кредитування. Київ: Атака, 2008. 648 с. 5. **Панова Г.С.** Кредитная политика коммерческого банка во взаимоотношениях с начелением банка: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.10. Москва: Финансовая академия при правительстве РФ, 1997. 21 с. 6. **Офіційний сайт** Національного банку України. URL: <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index>. 7. **Офіційний сайт** Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/control/uk/publish/>. 8. **Фінансова звітність банків України.** URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=64097. 9. **Солоділова К.В., Шафранова О.В.** Сучасний стан кредитування в Україні. *Молодий вчений*. 2017. № 3 (43). С. 844-847. 10. **Аналітичний** огляд банківської системи України за результатами 2016 року. URL:

http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_4_kv_2016.pdf. 11. **Грибкова С.М., Білоус Д.С.** Удосконалення методики оцінювання надійності клієнтів при наданні їм товарного кредиту. *Економічний вісник Донбасу*. 2018. 2(52). С. 102-107. 12. **Бикова, О.В., Марченко О.В.** Оцінка ефективності кредитної політики банку. *Молодий вчений*. 2017. №3 (43). С. 586-589.

References

1. Vovchak, O.D., Rushchysyn N.M., Andreikiv T.Ya. (2008). Kredyt i bankivska sprava [Credit and Banking]. Kyiv, Znannya [in Ukrainian].
2. Sait asotsiatsii ukrainskykh bankiv [Association of Ukrainian Banks]. Retrieved from <http://aub.org.ua/> [in Ukrainian].
3. Hutsal I.S. (2004). Diievist kredytnoho mekhanizmu v ekonomitsi Ukrainy [Effectiveness of the credit mechanism in the economy of Ukraine]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv, Kyiv National Economic University [in Ukrainian].
4. Vladychyn U.V. (2008). Bankivske kredyuvannia [Bank lending]. Kyiv, Ataka [in Ukrainian].
5. Panova G.S. (1997). Kreditnaya politika kommercheskogo banku vo vzaimootnosheniakh s nacheleniyem banka [Credit policy of a commercial bank in relations with the beginning of the bank]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Moscow, Financial Academy under the Government of the Russian Federation [in Russian].
6. Ofitsiyniy sait Natsionalnoho banku Ukrainy [Official site of the National Bank of Ukraine]. Retrieved from <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index> [in Ukrainian].
7. Natsionalnyi bank Ukrainy [National Bank of Ukraine]. Retrieved from <https://bank.gov.ua/control/uk/publish/> [in Ukrainian].
8. Finansova zvitnist bankiv Ukrainy [Financial reporting of Ukrainian banks]. Retrieved from http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=64097 [in Ukrainian].
9. Solodilova K.V., Shafranova O.V. (2017). Suchasnyi stan kredyuvannia v Ukraini [The current state of lending in Ukraine]. *Molodyi vchenyi – Young scientist*, 3 (43), pp. 844-847 [in Ukrainian].
10. Analitichniy ohliad bankivskoi systemy Ukrainy za rezultatamy 2016 roku [Analytical review of the banking system of Ukraine in 2016]. Retrieved from http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_4_kv_2016.pdf [in Ukrainian].
11. Hrybkova S.M., Bilous D.S. (2018). Udoskonalennia metodyky otsiniuvannia nadiinosti kliientiv pry nadanni yim tovarnoho kredytu [Improving the methodology for assessing the reliability of customers when providing them with commodity credit]. *Ekonomicnyi visnyk Donbasu – Economic Herald of the Donbas*, 2(52), pp. 102-107 [in Ukrainian].
12. Bykova, O.V., Marchenko O.V. (2017). Otsinka efektyvnosti kredytnoi polityky banku [An assessment of the effectiveness of the bank's credit policy]. *Molodyi vchenyi – Young scientist*, 3 (43), pp. 586-589 [in Ukrainian].

Ровенська В. В., Киркач В. Е. Кредитна політика та аналіз сучасного стану кредитного ринку України

У статті визначено суть кредитної політики, проведено критичний аналіз поняття «кредитна політика банку», а також визначено основні особливості, які сформувалися на сучасному етапі функціонування кредитного ринку України. Проаналізувавши сучасний стан кредитування фізичних та юридичних осіб, було виявлено основні тенденції його розвитку, такі як зменшення частки кредитів, наданих фізичним особам, у загальному обсязі кредитування і збільшення частки кредитів, наданих суб'єктам підприємництва, переважання споживчих кредитів у структурі кредитів, наданих фізичним особам, а також зменшення іпотечного кредитування. Ключовими викликами для банківського сектору лишається висока частка непрацюючих кредитів, переважно у державних банках. Визначено, що для вирішення цієї проблеми банки повинні більше приділяти уваги підвищенню якості та ефективності управління кредитним портфелем. Банківське кредитування для розвитку потребує досягнення умов макроекономічної стабільності, тому для покращення ситуації в кредитуванні потрібна стабілізація економічних, політичних, соціальних умов та підтримка держави всього банківського сектору.

Ключові слова: кредитування, комерційний банк, споживчі позики, кредитний портфель, кредитна політика, фінансові активи.

Ровенская В. В., Киркач В. Э. Кредитная политика и анализ современного состояния кредитного рынка Украины

В статье определена сущность кредитной политики, проведен критический анализ понятия «кредитная политика банка», а также определены основные особенности, которые сформировались на современном этапе функционирования кредитного рынка Украины. Проанализировав современное состояние кредитования физических и юридических лиц, были выявлены основные тенденции его развития, такие как уменьшение доли кредитов, предоставленных физическим лицам, в общем объеме кредитования и увеличение доли кредитов, предоставленных субъектам пред-

принимательства, преобладание потребительских кредитов в структуре кредитов, предоставленных физическим лицам, а также уменьшение ипотечного кредитования. Ключевыми вызовами для банковского сектора остается высокая доля неработающих кредитов, преимущественно в государственных банках. Определено, что для решения этой проблемы банки должны больше уделять внимания повышению качества и эффективности управления кредитным портфелем. Банковское кредитование для развития нуждается в достижении условий макроэкономической стабильности, поэтому для улучшения ситуации в кредитовании нужна стабилизация экономических, политических, социальных условий и поддержка государства всего банковского сектора.

Ключевые слова: кредитование, коммерческий банк, потребительские займы, кредитный портфель, кредитная политика, финансовые активы.

Rovenska V., Kirkach V. Credit politics and analysis of modern credit market of Ukraine condition

Essence of credit politics is certain in the article, the walkthrough of determinations of research workers of concept "Credit politics of bank" is conducted, and also basic features that was formed on the modern stage of functioning of credit market of Ukraine are certain. Analysing the modern state of crediting of physical and legal persons, basic his progress trends were educed, such as reduction of stake of the credits given to the physical persons, in the general volume of crediting and increase of stake of credits given to the business entities, predominance of consumer credits in the structure of the credits given to the physical persons, and also reduction of the mortgage crediting. Key calls for a bank sector are remained by the high stake of unworking credits, mainly in state jars. It offers for the decision of this problem of jar must anymore spare attention to upgrading and management efficiency by a credit brief-case. The bank crediting for development needs achievement of terms of macroeconomic stability, therefore for the improvement of situation stabilizing of economic, political, social terms and support of the state of all bank sector is needed in crediting.

Keywords: crediting, commercial bank, consumer loans, credit brief-case, credit politics, financial assets.

Стаття надійшла до редакції 08.11.2018
Прийнято до друку 28.03.2019